/15/

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr. Wilno, dnia 14 września 1932 r. 725.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Kronika.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

S p r a w a z a ł o ż e n i a l i t e w s k o - a n g i e l s k i e j I z b y h a n d l o w e j. "Dzień Kowieński" /205/: W związku z rozszerzeniem w czasie ostatnim angielsko-litewskich stosunków handlowych koła miarodajne poruszają kwestję otwarcia angielsko-litewskiej Izby handlowej. Do Kowna ma przybyć delegacja kupców angielskich dla rozważenia tej sprawy.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

A m n e s t j a w z w i ą z k u z e ś w i ę t e m n a r o d o w e m. "Dzień Kowieński" /205/: W związku z 8 września darował Prezydent Państwa karę 200 więźniom politycznym i kryminalnym, 300 zaś karę zmniejszył.

W z r o s t e m i g r a c j i. "Dzień Kowieński" /205/: Emigracja, która ostatnio zaczęła się systematycznie zmniejszać, w miesiącu sierpniu zaczęła wzrastać /przeszło 100 osób/. Obecnie w początku września jest już około 100 życzących wyjechać z Litwy /do Palestyny - 60/. Przeważnie emigrują Żydzi.

W y d a w n i c t w o M. S. Z. w s p r a w i e K ł a j p e d y. "Echo" /249/: M.S.Z. wydało niedawno książkę w sprawie kłajpedzkiej. Obecnie MSZ. uzupełniło tę książkę przez wydanie drukiem tekstu wyroku Trybunału Haskiego.

D o k o ł a s p r a w y V o l d e m a r a s a. "Echo" /249/: W związku z tem, że Voldemaras nie powrócił na termin /1 września/ do kraju, wydano rozporządzenie o poszukiwaniu Voldemarasa drogą publikacyj i przekazaniu go sądowi z chwilą zjawienia się Voldemarasa na Litwie, jako ukrywającego się przed sądem.

M o w a p r e z e s a R a d y S t a n u S z y l i n g a s a z o k a z j i ś w i ę t a n a r o d o w e g o. "Lit Aidas" /205/: W dniu 8 września z okazji święta narodowego prezes Rady Stanu Szylingas wygłosił wielką mowę, przypominając zasługi Olgierda i Kiejstuta i wzywając naród do jedności i pracy.

S t o s u n e k k s i ę ż y d o ś w i ę t a n a r o d o w e g o . "Liet. Aidas" /205/: we wzmiance pod tytułem "Bezwstydne naigrywanie się duchownego ze świętości narodowej pisze: na święto narodowe w Rakiszkach zaproszeni zostali przedstawiciele organizacji "katolickich". Nie przybył jednak żaden z księży. Proboszcz rakiski prałat Labanauskas oświadczył, że nie otrzymał od Kurji w tej sprawie żadnych zaleń i nie interesuje się tą sprawą zwłaszcza, że Kiejstut był poganinem. Ponadto proboszcz nie zezwolił strzelcom miejscowym na wchodzenie do kościoła ze sztandarem.

Ksiądz Jurkus z Kautynian /pow. taurogski/ również zachował się do święta narodowego negatywnie, mówiąc, że święto w dniu 8 września nie obowiązuje.

Z a s t r z e l e n i e p l e c z k a j t i s o w c a. "Rytas" /188/: Zastrzelony został na pograniczu pleczkajtisowiec Wincenty Cebilskis /pow. marjampolski/.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a.

U s t a w a o m n i e j s z o ś c i a c h n a r o d o w y c h. "Echo" /249/: W sferach urzędowych wysunięto sprawę regulowania kwestji mniejszości narodowej. W związku z tem zbierane są wiado-

mości o kulturalnem i ekonomicznem zyciu mniejszości narodowych. Rząd zamierza wydać osobną ustawę, któraby regulowała sprawę mniejszości narodowych na Litwie.

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

Pogłoski po nowem ustosunkowaniu się Litwy do Polski w ujęciu "Vil. Rytojus". "Vil.Rytojus" Nr.73 z dn.14.IX. 32 r. Art.p.t. "Tego jeszcze nie było". Streszczenie:

Wszystkie próby nawiązania stosunków polsko-litewskich spełzały dotychczas na niczem. Prasa polska zwalała zato winę na Litwę i Niemcy, podczas gdy Litwa odpowiadała na to wszystko słowem "Wilno". Gdyby Litwa uważała tę przeszkodę w porozumieniu za drugorzędną, to niema dwóch zdań, że stosunki między Litwą a Polską dawno były nawiązane. Ponieważ jednak naród litewski /nie poszczególne jednostki, jak często twierdzi prasa polska/uznał sprawę wileńską, za sprawę zasadniczą, przeto wszelkie rokowania musiały się zakończyć bez wyników.

W między czasie okazywały się w prasie mniejsze lub większe kaczki dziennikarskie. Jedna z tych kaczek ukazała się w 1930 r. w "Berliner Tageblatt". Gazeta niemiecka pisała mianowicie, że Wilno ma być podzielone na dwie części, z których jedną miała otrzymać Litwa, zaś drugą Polska. Wkrótce potem wiadomość ta została zdementowana. Życie potoczyło się swoją drogą, zrzadka jedynie ukazywały się w prasie polskiej różne przekręcone wiadomości.

Sprawa stosunków polsko-litewskich znowu wypłynęła na widownię w roku ub., gdy Litwa osiągnęła w Hadze sukces. Tegoroczny sukces litewski w Hadze podobnież jak i pierwszy sukces, nie znalazły w prasie polskiej głośniejszego echa. Natomiast prasa polska żywo się odezwała w sprawie nowej,dosyć dziwnej sensacji. Rozpuściła mianowicie wieść, jakoby Litwa prowadząc akcję w sprawie Wilna, ułożyła nowy plan polityczny w myśl którego przy pierwszej okazji miałoby powstać nowe zrzeszone państwo, w skład którego weszłaby Litwa z Wilnem, ziemie białoruskie, Wołyń, a nawet i Galicja. Innemi słowy, miałoby powstać państwo długości kiszki od m.Bałtyckiego, aż do Karpat. To litewsko-białorusko- ukraińskie państwo oddzielałoby Rosję Sowiecką od Polski.

Projekt ten jest wytworem halucynacji polskich organów prasowych à la I.K.C. Poważniejsze pisma polskie nie powtarzają wcale takich sensacyj. Rzecz charakterystyczna: wszystkie te kaczki pochodzą z Galicji, gdzie "pracują"różni uczeni po austryjackich dyplomach, różni Czortkowerzy, Fiszerowie, Dąbrowscy, Wróble,Wrzosy i cała kupa "nędzy galicyjskiej".

Kronika.

Przeniesienie księży. "Vil.Ryt." /72/: W myśl zarządzenia Kurji Metropolitalnej proboszcz parafji Zamosze ks. Bula wyznaczony został na administratora w Oranach, ks.Voronavicius z Borodzieniec przeniesiony został do Koleśnik, dziekan święcjański Mankauskas przeniesiony został do Rymszy, proboszcz z Rymszy ks.Dauksza do Zamosza, proboszcz z Rukoj ks.Gajluszac do Swięcian, wikary z Dobrzyniewa ks.Kszemeneczkis.do Grodna.

Sprawa sądowa Litwinów. "Vil.Ryt." /73/: 8 b.m. w Święcianach rozpatrywał sąd sprawę Romualda,Jana i Hieronima Jurgelenasów z Twerecza oskarżonych o śpiewanie antypaństwowych pieśni litewskich. Wobec stwierdzenia niedostatecznych cech przestępstwa sprawę odłożono i postanowiono wezwać nowych świadków.

Nominacja księdza Litwina na prefekta szkoły polskiej. "Vil.Ryt." /70/: Ks.Kazimierz Pukenas mianowany został na prefekta szkoły polskiej w Rakowie /pow. mododeczański/.